

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. II. An Maritus, vel ècontra, possit agere ad restitutionem Uxoris, redire
nolentis, post quam ab eo domo ejecta est?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

(possessio enim stat sine proprietate) in hoc c. decretum fuit, ut prius fieret restitutio, quàm cognoscatur super exceptione consanguinitatis; quæ nullam involvunt contrarietatem, & ambo stare possunt.

1239. Quæstio est 3. de ultima aliorum opinione relatâ n. 1236. an ista obstet deductis conclusionibus ex c. *Literas*? Resp. cum hæc ultima opinio neget faciendam restitutionem, quando exceptio est de impedimento juris divini, seu indispensable, quod conceditur in c. *Literas*, pro casu, quo non sunt paratæ probationes, ut notavimus num. 1230. omnino recedi quoad hoc ab illorum opinione; propter præsumptionem, quæ militat contra illum, qui sine iudicio Ecclesiæ recessit ab altero conjugè. Et quoniam dicta opinio negat restitutionem in casu exceptionis de impedimento *juris divini*, propter *periculum peccati*, videtur etiam debuisse negare in casu exceptionis de impedimento *juris humani*; nam dispensatio indulta, nolente parte, quæ ad alterum redire non vult, non facit matrimonium validum, consequenter (cum priorem consensum retractaverit) nisi noviter consentiat, etiam post mandatum Ecclesiæ, non redderet debitum conjugale; sed admitteret copulam fornicariam, quod illicitum est; standum igitur conclusioni datæ n. 1230. ex mente Innocentii; ita etiam Sanchez *lib. 10. matr. D. 12. post num. 20.*

1240. Quæstio postrema est, an, cum agente possessorio ad restitutionem possessionis matrimonialis subtractæ, spoliator condemnatus ad restitutionem, etiam ante cognitionem super exceptione impedimenti existentis inter ipsam, & spoliatum faciendam, appellat à sententia in possessorio contra se lata, ipsius appellationi sit deferendum? Resp. negativam esse juxta c. *fin. de ord. cognit.* quia, vi hujus, spoliati petitio *privilegiata* est adeo, ut ante restitutionem spoliator non sit audiendus; & spoliatus illi respondere non cogendus, nisi exceptio contineat spoliationem à spoliato in spoliatorem commissam; sed in dato casu Reus, seu spoliator condemnatus, opponendo exceptionem impedimenti, v. g. consanguinitatis, non opponit spoliato exce-

ptionem spoliationis ab ipso commissam; ergo.

§. II.

An Maritus, vel e contra, possit agere ad restitutionem Uxoris, redire nolentis, postquam ab eo domo ejecta est?

RESOLUTIO pendet ab eo, an, si Maritus qui Uxorem domo expulit, facti pœnitens, eam recipere velit, sed illa redire nolit, censeatur tunc spoliatus? Idem casus est, si mulier, autoritate propria recessit à Viro, & postea facti pœnitens redire velit, sed à Viro non admittatur? Resp. quòd omnino Vir in primo, & Uxor in secundo casu censeatur spoliata; consequenter & ille in primo ad restitutionem Uxoris; & ista in secundo ad restitutionem Viri iudicio possessorio agere possit; *spoliatus* enim dicitur, cui negatur id, cujus possessionem habuit, jure illam retinendi non extincto; sed Vir in primo; Uxor in secundo casu habuit possessionem matrimonii quoad cohabitationem, & thorum, jure Conjugii non extincto in dato casu; probatur, quia jus, quod ex vi contracti matrimonii Conjuges habent, porrigitur ad cohabitationem lecti, & lecti, quam quilibet eorum alteri præstare obligatus est; & nullo actu deperditur, nisi ex causa fornicationis; ergo in tali casu uterque spoliatus est; & quilibet in sua causa agere poterit iudicio possessorio ad alterius restitutionem. Quid autem in casu, quo spoliato à Conjugè convento super facta spoliatione opponeretur impedimentum dirimens, dicendum sit? constat ex dictis; si intentetur alteri iudicium petitorium; & quid? si solum possessorium? à n. 875. & 1227.

Ex dict. coll. 1. si Vir Uxorem domo expellat, hanc censeretur spoliatam possessione cohabitationis quoad lectum & lectum sibi debitæ à Viro, consequenter Uxori competere interdictum *recuperande* possessionis contra Virum; 2. etiam Viro, si facti pœnitens, repetat Uxorem, & hæc ad eum redire nolit, modò ei debitè caveatur

veatur quoad indemnitate[m] à Viri savi-
tia, vel aliis periculis, quæ justè timeri
possunt, ut alibi diximus.

1243. Collig. 2. si Uxor sponte, sine justa cau-
sa, & iudicio Ecclesiæ discessit à Viro, &
hic eam recipere nolit; Virum non tene-
ri ad expensas in alimenta factas à mulie-
re prius, quam à Viro recipi exigeret; se-
cus, si post. Nam Vir non tenetur Uxori
præstare alimenta, cum ei injustè negat
debita connubii obsequia, qualiter con-
tingit in eo recessu spontaneo; secus, ubi
parata est ad ea legitimè subeunda; sic
Layman in Summa, l. 4. tr. 10. p. 3. c. 7.
à n. 7.

1244. Collig. 3. quòd Maritus mulierem,
postquam ab illo autoritate propriâ re-
cessit, & redire recusat, propriâ possit au-
thoritate capere, ac in domum suam re-
ducere, maximè, si difficile sit, habere co-
piam Iudicis, modò nondum transiverit
in alterius possessionem, quod fieret, si al-
teri jam adhaereret tanquam Viro suo, ex
matrimonio quantumvis solo facto, non
iure contracto; sic Abbas in c. Literas.
13. h. t. n. 29. arg. L. si Carolus II. C. de
Agricol. L. ait Prator. 10. §. Si debito-
rem ff. quæ in fraudem Credit. junctâ
gloss. V. locum fore.

§. III.

*An Vir possit ad restitutionem agere
contra Mulierem, quæ adhuc impubes ei
desponsata, sub hoc facta nubilis, ab
eo recessit?*

1245. **C**Asus iste propositus fuit Innocentio
III. ab Episcopo Wulterano, ut ha-
betur in c. ex parte 14. h. t. Cum enim
Martham adhuc impuberem Patrius suus,
Civis Senensis, filio, nondum Septenni-
um ætatis habenti, desponsasset, eamquæ
in domum ejusdem traduci curasset; ipsa
verò, ubi ad annos nubile[m] pervenit; ra-
tum habere noluisse, quod à Patruo ac-
tum erat; & ab Episcopo petiisset, alteri
nubendi licentiam; Episcopus verò par-
tes citasset, & ipsa Procuratorem misisset,
per quem petebat possessionem, & alias
res, viro dotis nomine datas, sibi restitui:

pars adversa restitutionem mulieris fieri
sibi postulavit, asserens etiam, quòd per
Procuratorem agere non posset, sed per-
sonaliter in iudicio stare deberet; super
hoc Episcopus Innocentium III. consu-
luit, qui respondit: quia igitur non credi-
mus ambigendum, quin ipsa mulier
(quamvis minor esse dicatur) & causam
possit matrimonii per procuratorem tra-
ctare, ac pars alia restitui nequaquam
debeat, quæ nullo juris, seu possessionis est
commodo destituta; cum per solam tradu-
ctionem prædictam, quam non præcesse-
runt sponsalia, vel consensus legitimus,
nec fuerit etiam subsequutus, nullum inter
eos obligatorium vinculum sit contra-
ctum; ut finis litibus imponatur, Frater-
nitati tuæ per Apostolica Scripta manda-
mus, quatenus, si ita est, non obstantibus
exceptionibus supradictis, partibus con-
vocatis audias, quæ hinc inde duxerunt
proponenda, & quòd Canonicum fuerit,
appellatione remotâ, decernas; sic enim
habetur in integra lectione hujus c.

Ex hac decisione constat, ad quæstio-
nem propositam respondendum negati-
vè; nam, ut quis agat ad restitutionem,
ex interdicto unde vi, & consequatur re-
stitutionem mulieris, à qua se spoliatum
possessione conjugalis cohabitationis con-
queritur, debet probari, vel constare de
possessione prius habita; sed in dato casu
id non contingit; primò enim possessio
matrimonii probati non potuit, quia con-
stabat nullum fuisse matrimonium, utpò-
te ab impubere contractum, nec, ubi ad-
venit pubertas, ratificatum; 2. quia nec
per traductionem obtineri potuit posses-
sio matrimonii; quia nec sponsalia, nec
legitimus consensus præcessit, aut subse-
cutus est; sine quibus nemo constituitur
in possessione Conjugii; ubi autem noti
est spoliatio possessionis, non datur inter-
dictum recuperande; ergo.

Præter hæc ex tradita decisione dedu-
citur. 1. Mulierem, puberem, in causa
matrimoniali conventam in iudicio, pos-
se respondere per Procuratorem, ut ha-
betur in dict. c. ex parte, ibi: non credimus
ambigendum, quin ipsa mulier (quam-
vis Minor) causam possit matrimonii per
Procuratorem tractare, id, quòd de quoli-
bet pubere, quantumvis Minore, in cau-
sis spiritualibus ex c. fin. de Judic. in 6.
ibi: